

SVENLJUNGA
KOMMUN

riktlinje

Riktlinje för resultatutjämningsreserv

Beslutat av	Kommunfullmäktige
Beslutandedatum	2022-11-28, § 179
Ansvarig	Ekonomichef
Revideras	Vid behov
Följas upp	Vid behov

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
Omfattning.....	4
Resultatutjämningsreserv och god ekonomisk hushållning i Svenljunga kommun..	4
Svenljunga kommuns hantering av resultatutjämningsreserven	4
Tillföra resurser till resultatutjämningsreserven	5
Resultatutjämningsreservens storlek	6
Ianspråkta resurser från resultatutjämningsreserven	6
Beslut om att tillföra och ianspråkta resurser	6
Redovisning.....	6
Lagbestämmelser och krav	6
Relaterade dokument	6

Inledning

Kommunallagen (2017:725) medger tillskapande av en resultatutjämningsreserv. I korthet innebär detta att intäkter kan utjämnas över en konjunkturcykel utan brott mot kommunallagens balanskrav. Balanskravet innebär att kommunfullmäktige inte får underbalansera sin budget samt att ett redovisat underskott måste återställas inom en treårsperiod om inte synnerliga skäl finns för annat beslut.

En resultatutjämningsreserv möjliggör viss dynamik för fullmäktige att parera och motverka konjunkturrella svängningar. Om stabila och starka resultat redovisats under en konjunkturcykel ska ett tillfälligt svagare resultat kunna accepteras. Lagens strikta formulering kring ett årligt balanskrav ska inte hindra en kommun som uppfyller alla kriterier för god ekonomisk hushållning att utföra sitt uppdrag effektivt. Med resultatutjämningsreserv kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga och drastiska neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

För hanteringen krävs att fullmäktige beslutat om ett regelverk för när och hur medel får tillföras och ianspråk tas från resultatutjämningsreserven.

Genom beslut i fullmäktige kan överskott tillföras en resultatutjämningsreserv för att ianspråk tas under en senare period med svag konjunktur.

Resultatutjämningsreserven är sidoordnad bokföringen och utgör varken en skuld i balansräkningen eller en kostnad/intäkt i det redovisade resultatet. Den anges istället som en delpost under "Eget kapital" i balansräkningen. En resultatutjämningsreserv kan därför liknas vid en mekanism som stöder resonemanget att god ekonomisk hushållning ska utvärderas över en längre tidsperiod än det enskilda året. Med ett sådant resonemang blir ett långsiktigt stabilt överskott viktigare än det enskilda årets resultat som kan variera kraftigt upp eller ned till följd av många olika orsaker

Syfte

Riktlinjen syftar till att svara mot kravet i kommunallagen att en kommun som har en resultatutjämningsreserv även måste ha riktlinjer för god ekonomisk hushållning som omfattar hanteringen av resultatutjämningsreserven.

Riktlinjen kompletterar därmed de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fastställs av fullmäktige i Verksamhetsplanen (budgetdokumentet).

Omfattning

Riktlinjen tillämpas av kommunfullmäktige och reglerar möjligheten att tillföra resurser till eller ianspråkta resurser ur resultatutjämningsreserven. Normalt sett sker detta i samband med beslut om budget eller årsredovisning.

RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och regioner som gör det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Hur man avser att reservera och disponera medel till/från RUR ska framgå av riktlinjer som fullmäktige fastställt. Det finns alltså ett lokalt tolkningsutrymme för hur hanteringen ska utformas.

Resultatutjämningsreserv och god ekonomisk hushållning i Svenljunga kommun

Kravet på god ekonomisk hushållning fastställs i kommunallagen. God ekonomisk hushållning handlar om att infria kommuninnevärnans behov och förväntningar på kommunal service och dessutom bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. Det är viktigt att det finns en medveten balans mellan finansiella resurser och verksamhetsvolymen. Kommunens ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans.

I Svenljunga kommun fastställs riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i Verksamhetsplanen (budgetdokumentet). I Verksamhetsplanen fastställs bland annat vision, värdegrund, målområden och fullmäktigemål. Alla mål är viktiga för att utvärdera måluppfyllelsen, men de finansiella målen är centrala i utvärderingen av god ekonomisk hushållning.

Utvärdering av kommunstyrelsens, nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhet sker löpande och rapporteras till fullmäktige i form av en rapport per sista april, delårsbokslut per sista augusti och årlig årsredovisning som inkluderar redovisning av måluppfyllelsen.

Svenljunga kommuns hantering av resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven ska möjliggöra en utjämning av intäkter över en konjunkturcykel, det vill säga den period under vilken samhällsekonomin genomgår en högkonjunktur och en lågkonjunktur. Som riktlinje för en konjunkturcykels längd använder kommunallagens förarbete tio år.

Resultatutjämningsreserven storlek bör begränsas. Resultatutjämningsreserven är inte ämnad att möta större utmaningar än de naturliga konjunkturvariationer lagstiftaren avsett. För mer extrema situationer än normal konjunkturvariation krävs andra interventionsformer, där resultatutjämningsreserven kan utgöra ett komplement.

Undantag från denna riktlinje är inte möjlig med mindre än att ett nytt beslut om riktlinje fattats av kommunfullmäktige, alternativt att svensk lag förändras.

Tillföra resurser till resultatutjämningsreserven

Reservering till resultatutjämningsreserven får antingen göras på årets resultat eller årets resultat efter balanskravsjusteringar. Reserveringen ska baseras på det resultat som är lägst mellan de båda resultaten.

Hur stor reserveringen får vara beror på om en kommun har positivt eller negativt eget kapital (inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser).

Kommunallagens minimikrav är:

- Om en kommun har positivt eget kapital får den del som överstiger en procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning avsättas.
- Om en kommun har negativt eget kapital får den del som överstiger två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning avsättas.

Reserveringen får dock aldrig ske så att det står i strid mot det resultatmål som har beslutats i Verksamhetsplanen.

Huvudregeln för resultatutjämningen ska vara att ianspråktagandet endast kan göras av de medel som redan finns reserverade i resultatutjämningsreserven.

Tanken är inte att resultatutjämningsreserven ska möjliggöra en permanent och varaktig överbeskattning där överskotten årligen sparas för framtiden.

Om en kommun har byggt upp en resultatutjämningsreserv, så får hela eller delar av behållningen räknas in i budgeten för att täcka upp, om de beräknade intäkterna är lägre än kostnaderna när de prognostiserade skatteintäkterna ökar svagt till följd av en svag samhällsekonomisk utveckling.

Resultatutjämningsreservens storlek

Resultatutjämningsreserven får inte överstiga 3 procent av nivån för kommunens samlade skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning under det senaste förutvarande året.

Ianspråkta resurser från resultatutjämningsreserven

Ianspråktagande ur reserven kan göras när rikets prognostiserade underliggande skatteunderlagsutveckling nästkommande år understiger den genomsnittliga utvecklingen för de senaste 10 åren.

Ianspråktagandet får endast ske för att helt eller delvis täcka ett negativt balanskravsresultat, det vill säga maximalt upp till noll.

Beslut om att tillföra och ianspråkta resurser

Kommunfullmäktige fattar beslut om att tillföra resurser till resultatutjämningsreserven i årsredovisningen, inom ramen för ordinarie årsbokslutsärendet.

Ett ianspråktagande av resurser från RUR får budgeteras om prognosen för skatteutvecklingen aktuellt år understiger de tio föregående årens rullande genomsnittliga värde. Ett slutgiltigt beslut tas dock alltid i årsredovisningen, av fullmäktige.

Redovisning

Redovisning av resultatutjämningsreserven sker i årsredovisningen kopplat till balanskravsutredningen. Varken tillförseln till eller ianspråktagande från resultatutjämningsreserv påverkar kommunens resultat utan sker som en särskild specifikation av kommunens egna kapital i balansräkningen.

Lagbestämmelser och krav

Kommunallag (2017:725)

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Relaterade dokument

- Verksamhetsplan
- Årsredovisning